

ĐẢNG BỘ TỈNH GIA LAI
HUYỆN ỦY CHU PUH
*
Số 343-BC/HU

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM
Chư Puh, ngày 27 tháng 02 năm 2023

BÁO CÁO

tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết số 23-NQ/TW, ngày 16 tháng 6 năm 2008 của Bộ Chính trị khóa X và Chương trình số 46-CTr/TU, ngày 27/10/2008 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới

Thực hiện Kế hoạch số 120-KH/TU, ngày 22 tháng 12 năm 2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết số 23-NQ/TW, ngày 16 tháng 6 năm 2008 của Bộ Chính trị khóa X và Chương trình số 46-CTr/TU, ngày 27 tháng 10 năm 2008 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới (viết tắt là Nghị quyết 23-NQ/TW; Chương trình số 46-CTr/TU). Ban Thường vụ Huyện ủy Chư Puh báo cáo kết quả 15 năm triển khai thực hiện như sau:

I-Tình hình triển khai thực hiện Nghị quyết 23-NQ/TW của Bộ Chính trị và Chương trình 46-CTr/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy

1. Kết quả đạt được

1.1- Công tác quán triệt, tuyên truyền và tổ chức triển khai thực hiện Nghị quyết 23-NQ/TW, Chương trình 46-CTr/TU

- Nhận thức được vị trí, vai trò của công tác xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới, sau khi thành lập huyện (năm 2010), Ban Thường vụ Huyện ủy đã chỉ đạo các cấp ủy, tổ chức đảng, các cơ quan, ban ngành, đoàn thể huyện tiếp tục tổ chức quán triệt đến toàn thể cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên và tuyên truyền sâu rộng đến các tầng lớp nhân dân về tinh thần của Nghị quyết 23-NQ/TW của Bộ Chính trị và Chương trình 46-CTr/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới. Chỉ đạo cơ quan chức năng, các tổ chức cơ sở đảng, ban ngành phối hợp tham mưu cho cấp ủy xây dựng kế hoạch cụ thể, ban hành các văn bản để tổ chức triển khai thực hiện Nghị quyết; chú trọng công tác kiểm tra, giám sát, đôn đốc triển khai thực hiện. Ngoài ra, hàng năm Ban Thường vụ Huyện ủy đã chỉ đạo các cơ quan chức năng kịp thời định hướng, hướng dẫn, cổ vũ cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trên địa bàn huyện tham gia sáng tác các tác phẩm văn học, nghệ thuật, cũng như quảng bá các tác phẩm văn học, nghệ thuật trong đời sống xã hội.

- Qua việc triển khai thực hiện Nghị quyết 23-NQ/TW của Bộ Chính trị và Chương trình 46-CTr/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy. Nhận thức của các cấp ủy đảng, chính quyền, các ban ngành, đoàn thể, cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân đối với công tác văn học, nghệ thuật được nâng lên. Vị trí, vai trò, công tác lãnh đạo, chỉ đạo và các hoạt động văn học, nghệ thuật được chú trọng và đạt kết quả quan trọng bước đầu, góp phần cỗ vũ, động viên thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ huyện.

1.2- Công tác quản lý nhà nước về văn học, nghệ thuật

- Quán triệt và thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về xây dựng và phát triển văn hoá, đặc biệt là Nghị quyết 23-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa X) “về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới”, Chỉ thị số 46-CT/TW của Ban Bí thư (khóa X) “về chống sự xâm nhập của các sản phẩm văn hóa độc hại gây hủy hoại đạo đức xã hội”, Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI “về xây dựng và phát triển văn hoá, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước”.

Những năm qua, công tác quản lý nhà nước trên lĩnh vực văn hóa - thông tin nói chung, văn học, nghệ thuật nói riêng luôn được các cấp ủy, chính quyền từ huyện đến cơ sở quan tâm, chú trọng. Cơ sở vật chất từng bước được đầu tư, sửa chữa, nâng cấp, tạo điều kiện quan trọng về xây dựng môi trường văn hóa và đời sống văn hóa lành mạnh, phong phú¹; công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống luôn được chú trọng quan tâm triển khai thực hiện²; các giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc được kế thừa và phát huy; các phong trào và hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng được duy trì, phát triển rộng khắp và ngày càng từng bước đa dạng; công tác thanh tra, kiểm tra các hoạt động văn hóa và dịch vụ văn hóa trên địa bàn huyện được tăng cường, góp phần nâng cao nhu cầu hưởng thụ văn hóa, nghệ thuật của người dân.

- Bên cạnh đó để ngăn chặn và đẩy lùi các sản phẩm văn hóa độc hại, xâm nhập gây hủy hoại đạo đức xã hội. Ban Thường vụ Huyện ủy đã lãnh đạo, chỉ đạo thành lập Ban Chỉ đạo 35 Huyện ủy đấu tranh chống âm mưu, hoạt động “diễn

¹ Đến nay, toàn huyện có 67/74 thôn, làng có nhà sinh hoạt cộng đồng (đang xây dựng 07 nhà sinh hoạt cộng đồng dự kiến năm 2023 dù 74/74); 08 nhà văn hóa xã: Ia Le, Ia Blú, Ia Phang, Chu Don, Ia Dreng, Ia Hla, Ia Hrú, Ia Rong. Công tác xã hội hóa các hoạt động văn hóa được đẩy mạnh, phát huy được các nguồn lực của xã hội, góp phần vào sự nghiệp xây dựng đời sống văn hóa, tinh thần cho nhân dân.

² Toàn huyện còn lưu giữ 55 bộ cồng chiêng; tổ chức 12 lớp truyền dạy cồng chiêng cho hơn 440 học viên là người đồng bào dân tộc thiểu số Jrai tại các xã, thị trấn trên địa bàn; 02 lớp truyền dạy tạc tượng cho 46 học viên; số nghệ nhân biết diễn tấu cồng chiêng khoang 400 người, nghệ nhân chính chiêng 01 người, trên 20 bài chiêng được lưu truyền, trong đó 10 bài đạt chuẩn, 08 đội chiêng truyền thống thường xuyên biểu diễn tại các sự kiện văn hóa của địa phương; cấp 9 bộ cồng chiêng cho xã, thị trấn bao tồn và phát huy giá trị văn hóa cồng chiêng của người Jrai trên địa bàn huyện; tổ chức rà soát, đánh giá nghề dệt thổ cẩm truyền thống của người Jrai để có cơ chế đầu tư bao tồn và phát triển nghề dệt thổ cẩm truyền thống, toàn huyện có 130 hộ với 137 người đang duy trì nghề dệt thổ cẩm truyền thống. 23 người đan lát, 05 người tạc tượng.

biển hòa bình” trên lĩnh vực tư tưởng - văn hóa. Định kỳ, hoặc đột xuất lãnh đạo, chỉ đạo Ủy ban nhân dân huyện thành lập các đội kiểm tra liên ngành, kịp thời kiểm tra, nhắc nhở, chấn chỉnh các hoạt động văn hóa, thông tin, cơ sở kinh doanh dịch vụ văn hóa, thông tin từ huyện đến cơ sở.

1.3- Về xây dựng, phát triển văn nghệ quần chúng

Hàng năm, Ban Thường vụ Huyện ủy đã lãnh đạo, chỉ đạo Phòng Văn hóa – Thông tin, Trung tâm văn hóa, thông tin và thể thao huyện phối hợp chặt chẽ với các ngành chức năng, xã, thị trấn, duy trì và tổ chức tốt các hoạt động văn hóa, văn nghệ cả về truyền thống và hiện đại, hướng mạnh về cơ sở, nhất là việc xây dựng và phát triển văn nghệ quần chúng³. Từ năm 2010 - 2023, trung bình huyện tổ chức 03 hội thi, hội diễn văn hóa, văn nghệ/năm, thu hút từ 300 nghệ nhân, vận động viên, diễn viên không chuyên tham gia. Các xã, thị trấn tổ chức trung bình 01 hội thi, hội diễn/năm. Các loại hình được tập trung khai thác, xây dựng và phát triển, mang đậm nét văn hóa truyền thống của nhân dân các dân tộc trên địa bàn huyện, như: Hát dân ca, múa dân gian, biểu diễn nhạc cụ dân tộc, diễn tấu cồng chiêng, dệt vải, tạc tượng..., các hoạt động này đều được gắn với không gian văn hóa cồng chiêng.

Đến nay, trên địa bàn huyện có 01 đội thông tin lưu động trực thuộc Trung tâm văn hóa, thông tin và thể thao huyện; 01 đội xung kích Huyện đoàn; có 09 đội văn nghệ quần chúng, thuộc 09 thôn, làng của 09 xã, thị trấn và các cơ quan, ban ngành huyện; bình quân mỗi đội có từ 10-15 thành viên và hoạt động khá hiệu quả góp phần tích cực vào phong trào xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở. Định kỳ hàng năm, đội thông tin lưu động huyện phục vụ giao lưu văn hóa, văn nghệ, tổ chức chiếu phim tại các xã và các chương trình, hội nghị từ 15 - 20 buổi; tổ chức các hội diễn nghệ thuật quần chúng; hội thi văn hóa thể thao các dân tộc thiểu số, thu hút đông đảo các tầng lớp nhân dân tham gia. Thông qua các hội thi, hội diễn các thành viên đã chia sẻ, trao đổi, học hỏi thêm về kiến thức xã hội, phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo, các biện pháp phòng, chống bạo lực gia đình và tệ nạn xã hội; tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Các phong trào văn nghệ quần chúng được tổ chức, hoạt động phong phú, đa dạng. Đây thực sự là những hoạt động tô đậm những giá trị văn hóa truyền thống, tạo sân chơi tinh thần lành mạnh cho cộng đồng, góp phần quan trọng trong việc xây dựng môi trường văn hóa và đời sống văn hóa lành mạnh ở mỗi địa bàn dân cư; phong trào văn nghệ quần chúng không ngừng nâng cao đời sống tinh thần cho người dân, đây cũng là nội dung quan trọng trong chỉ tiêu xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở và phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”; hiện toàn huyện có 14.459/18.324 hộ gia đình được công nhận danh hiệu “Gia đình văn hóa” đạt 80% toàn huyện có 69/74 thôn, làng văn hóa, đạt 93,2%.

³ Duy trì và tổ chức tốt các hội thi Liên hoan văn hóa truyền thống, liên hoan cồng chiêng; các hội thao Dân tộc thiểu số; hội diễn văn nghệ quần chúng....

- Đồng thời, Ban Thường vụ Huyện ủy cũng lãnh đạo, chỉ đạo các ngành chức năng của huyện tiến hành xây dựng kế hoạch bảo tồn, khôi phục, giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa, văn nghệ truyền thống của các dân tộc. Hiện đã tiến hành khảo sát, điều tra, thống kê một cách quy mô, chính xác các ngành nghề truyền thống như: đan lát, tạc tượng gỗ, dệt thổ cẩm, các trò chơi dân gian, lễ hội, nhạc cụ truyền thống, hát dân ca, múa xoang, cồng chiêng; các lễ hội po thi, mừng lúa mới, đám trâu.

2. Tồn tại, hạn chế

Bên cạnh kết quả đạt được, việc xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trên địa bàn huyện vẫn còn một số hạn chế, bất cập, như:

- Các thiết chế văn hóa chưa đáp ứng yêu cầu phát triển của xã hội và nhu cầu nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân.
- Việc bảo tồn và phát huy văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc chưa được quan tâm đầu tư đúng mức.
- Việc đầu tư một số công trình văn hóa ở cơ sở chưa phù hợp, nên chưa phát huy được giá trị sử dụng....

3. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế chủ yếu là:

- Do điều kiện kinh tế - xã hội của huyện còn có những khó khăn nhất định, nên việc đầu tư cho lĩnh vực văn hóa; văn học, nghệ thuật còn nhiều hạn chế chưa tương xứng và đúng mức; một số cấp ủy, chính quyền thiếu sự quan tâm, chưa xác định đầy đủ vai trò, tầm quan trọng của lĩnh vực văn học, nghệ thuật trong đời sống xã hội; công tác phối hợp giữa Phòng Văn hóa - Thông tin, Trung tâm văn hóa, thông tin và thể thao huyện với các cơ quan, đơn vị, địa phương còn thiếu đồng bộ, nên chưa phát huy được sức mạnh tổng hợp để đưa công tác văn học, nghệ thuật; văn hóa hoạt động bài bản, chuyên nghiệp.

- Tác động mặt trái của kinh tế thị trường, hội nhập quốc tế sâu rộng..., với sự xuất hiện của các sản phẩm văn hóa thiếu lành mạnh, ngoại lai, trái với thuần phong mỹ tục; tệ nạn xã hội, tội phạm, tình trạng suy thoái về tư tưởng, chính trị; đạo đức, lối sống đã có những tác động tiêu cực đến hoạt động, phát triển của các lĩnh vực văn học, nghệ thuật và các hoạt động văn hóa.

4. Bài học kinh nghiệm

- Làm tốt công tác tuyên truyền các quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phát triển văn học, nghệ thuật sâu rộng trong cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân. Góp phần nâng cao nhận thức của các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, các cơ quan, đơn vị, địa phương về ý nghĩa, tầm quan trọng xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới.

- Các cơ quan, đơn vị, địa phương phải xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện; phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng kiểm tra, đôn đốc, tổ chức triển khai thực hiện xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới.

- Đẩy mạnh xã hội hóa các hoạt động văn học, nghệ thuật; động viên, khích lệ đội ngũ cộng tác viên văn nghệ sĩ và nhân dân tích cực tham gia sáng tác, hưởng thụ các tác phẩm văn học, nghệ thuật.

- Đầu tư nguồn lực; chú trọng phát triển các hoạt động văn nghệ quần chúng; vận động nhân dân tham gia sáng tạo, bảo tồn, truyền dạy và phát huy các giá trị văn nghệ truyền thống của địa phương... Góp phần cải thiện chất lượng đời sống văn hóa cơ sở, đáp ứng yêu cầu mới của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

III- Phương hướng, nhiệm vụ trong thời gian tới

Để tiếp tục thực hiện tốt Nghị quyết 23-NQ/TW, ngày 16 tháng 6 năm 2008 của Bộ Chính trị khóa X và Chương trình số 46-CTr/TU, ngày 27 tháng 10 năm 2008 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy *về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới*. Trong thời gian tới, các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, mặt trận và các đoàn thể, các ban ngành từ huyện đến cơ sở cần tập trung thực hiện tốt một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm sau:

1. Thường xuyên quán triệt, tuyên truyền, vận động, phổ biến sâu rộng cho cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, quần chúng nhân dân về Nghị quyết số 23-NQ/TW, ngày 16 tháng 6 năm 2008 của Bộ Chính trị (khóa X) và Chương trình số 46-CTr/TU, ngày 27 tháng 10 năm 2008 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy “*về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới*”; Nghị quyết số 33-NQ/TW, ngày 09 tháng 6 năm 2014 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về “*xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước*”; các quan điểm còn nguyên giá trị của Nghị quyết Trung ương 5 (khóa VIII) về *xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc*,... đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển văn hóa. Qua đó, không ngừng nâng cao nhận thức của đội ngũ cán bộ, đảng viên về vị trí, vai trò và tầm quan trọng của văn hóa nói chung và lĩnh vực văn học, nghệ thuật nói riêng; cũng như đề ra các giải pháp phù hợp trong lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý và tổ chức thực hiện các lĩnh vực.

2. Thành lập, cung cấp đội ngũ cộng tác viên văn học - nghệ thuật của huyện, định hướng sáng tác cho hội viên, định hướng thẩm mỹ cho công chúng và khuyến khích sáng tác. Tích cực đấu tranh chống các quan điểm sai trái, âm mưu diễn biến hoà bình của các thế lực thù địch trong văn học, nghệ thuật.

3. Hàng năm, duy trì và tổ chức tốt các hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng cả về truyền thống và hiện đại, hướng mạnh về cơ sở, như: Biểu diễn nhạc cụ dân tộc, diễn tấu cồng chiêng, dệt vải, dẽo tượng,... Đi đôi với công tác đẩy mạnh các hoạt động văn hóa - văn nghệ cần thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ

chống sự xâm nhập của các sản phẩm văn hóa độc hại gây hủy hoại đạo đức xã hội, kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm, đảm bảo các hoạt động văn học, nghệ thuật đi theo đúng định hướng của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước.

4. Huy động các nguồn lực kể cả ưu tiên ngân sách và sự đầu tư của Trung ương, của tỉnh, các chương trình mục tiêu quốc gia, của doanh nghiệp và nhân dân để đẩy nhanh việc xây dựng đồng bộ các thiết chế văn hóa, nhất là ở cơ sở. Thực hiện đầu tư có trọng tâm, trọng điểm, các công trình thiết yếu. Quản lý, khai thác, sử dụng có hiệu quả các thiết chế văn hóa.

- Trước hết, cần quan tâm đầu tư cho công tác bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa của đồng bào các dân tộc thiểu số, đặc biệt là không gian văn hóa cổng chiêng Tây Nguyên; cũng như, xây dựng kế hoạch cụ thể và triển khai công tác sưu tầm, gìn giữ các kiều kiến trúc nhà ờ, nhà mồ, tượng, trang phục, nhạc cụ, khí cụ, công cụ sản xuất, hàng thổ cẩm của đồng bào Jrai.

- Có chính sách hỗ trợ đối với các nghệ nhân dân gian, nhất là những nghệ nhân cao tuổi, phải coi họ là “tài sản quốc gia” cần được chăm lo, bảo vệ và phát huy tốt hơn. Đồng thời, đầu tư phù hợp cho việc phát hiện, đào tạo, truyền nghề cho thế hệ trẻ, các nghệ nhân tương lai.

5. Làm tốt công tác kiểm tra, giám sát, định hướng hoạt động văn học, nghệ thuật phục vụ các nhiệm vụ chính trị.

6. Thực hiện tốt các quy định của pháp luật về ngăn chặn, xử lý các hoạt động sáng tác, truyền bá những sản phẩm văn học, nghệ thuật có nội dung, tư tưởng tiêu cực, thiếu lành mạnh, gây tác động xấu tới đời sống, xã hội.

IV- Một số đề xuất, kiến nghị

1. Hiện nay, huyện Chư Puh đòi sống kinh tế - xã hội của đại bộ phận các tầng lớp nhân dân còn khó khăn. Nên việc huy động các nguồn lực của nhân dân vào các hoạt động văn hóa còn hạn chế. Đề nghị Trung ương, tỉnh quan tâm tăng cường đầu tư hơn nữa cho huyện về cơ sở hạ tầng kinh tế - xã hội, nhất là các công trình văn hóa, nhằm đáp ứng nhu cầu hưởng thụ của nhân dân, thu hẹp khoảng cách giữa vùng khó khăn, dân tộc thiểu số với các địa phương khác.

2. Đề nghị tỉnh có chính sách hỗ trợ đối với các nghệ nhân theo tinh thần Nghị định 109/2015/NĐ-CP, ngày 28 tháng 10 năm 2015 của Chính phủ. Đồng thời, có chính sách hỗ trợ việc đào tạo, truyền nghề của các nghệ nhân.

- Đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh quan tâm tổ chức các lớp tập huấn chuyên môn về quản lý văn học, nghệ thuật; ban hành các chính sách đãi ngộ đối với người làm công tác quản lý và văn nghệ sĩ làm công tác văn học, nghệ thuật; hỗ trợ cho huyện các trang thiết bị đảm bảo cho các thiết chế văn hóa ở địa phương.

- Đề nghị Sở Thông tin và Truyền thông tỉnh ban hành các văn bản hướng dẫn kịp thời về công tác tuyên truyền, các nội dung cơ bản của Nghị quyết, hỗ trợ các chương trình, dự án về phát triển công nghệ thông tin; tạo điều kiện hỗ trợ kinh phí, trang thiết bị từ các chương trình mục tiêu ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động văn học, nghệ thuật và các hoạt động văn hóa. Quan tâm hỗ trợ nguồn kinh phí để huyện có cơ sở thành lập các hội cộng tác viên văn học, câu lạc bộ văn hóa nghệ thuật của huyện; xây dựng các thiết chế văn hóa cấp huyện, cấp xã.

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy (b/c),
- Ủy ban nhân dân huyện,
- Ban Tuyên giáo Huyện ủy,
- Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể huyện,
- Các tổ chức cơ sở đảng,
- Các đồng chí Huyện ủy viên khóa X,
- Lưu Văn phòng Huyện ủy.

Nguyễn Huy Châu